

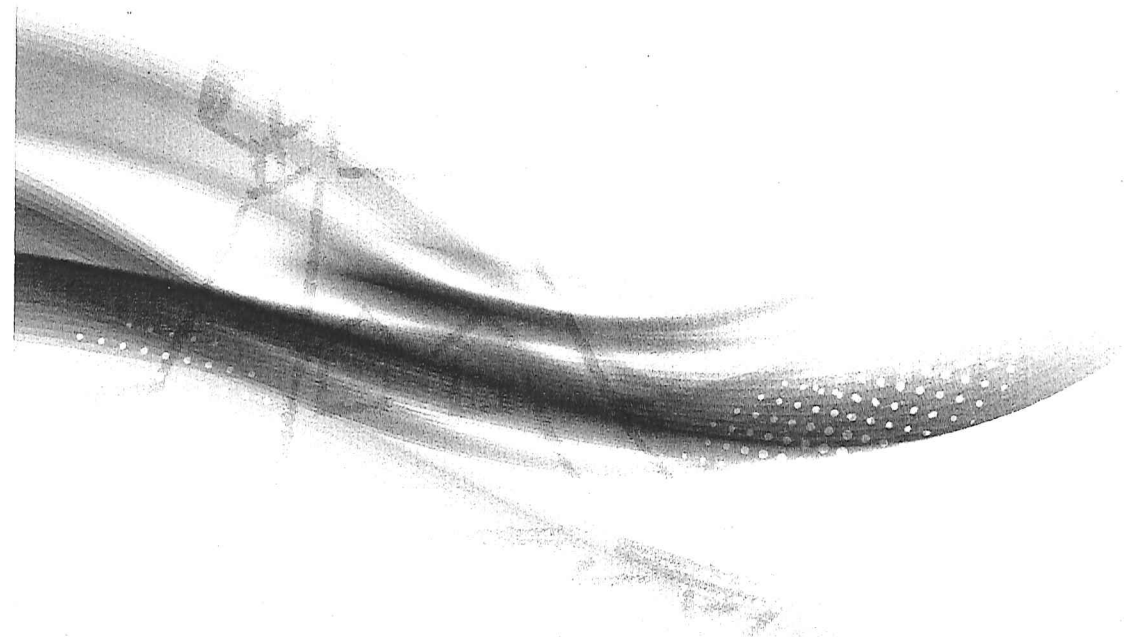

วารสารสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ Journal of Social Work

คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ | Faculty of Social Administration Thammasat University

ปีที่ 23 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม - ธันวาคม 2558 | Vol.23 No.2 July - December 2015

ISSN 0857 - 3166

วารสารสังคมสงเคราะห์ศาสตร์

คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ปีที่ 23 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม - ธันวาคม 2558

ISSN 0857-3166

วัตถุประสงค์

วารสารสังคมสงเคราะห์ศาสตร์เป็นวารสารทางวิชาการของคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มีวัตถุประสงค์เพื่อเผยแพร่ความรู้ทางด้านสวัสดิการสังคมและสังคมสงเคราะห์ ตลอดจนวิทยาการทางการบริหารสังคม ซึ่งเป็นการส่งเสริมองค์ความรู้ในแนวสหศาสตร์ ด้านสังคมสงเคราะห์ สวัสดิการแรงงาน การพัฒนาชุมชน การศึกษา สังคมสงเคราะห์ คลินิก และการบริหารงานยุติธรรม นอกจากนี้ยังเป็นการเปิดพื้นที่ให้กับคณาจารย์ นักวิชาการ ผู้ปฏิบัติงานทางด้านสังคมสงเคราะห์และด้านที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งนักศึกษาเสนอผลงานทางวิชาการ อันจะนำไปสู่ความก้าวหน้าในศาสตร์ด้านนี้มากขึ้น

กำหนดการออกวารสาร ออกปีละ 2 เล่ม เดือนมกราคม-มิถุนายน และเดือนกรกฎาคม-ธันวาคม

ที่ปรึกษาวารสาร

คณบดีคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร.โกวิท วัฒนงาม)
ศาสตราจารย์ยุพา วงศ์ไชย
ศาสตราจารย์ศศิพัฒน์ ยอดเพชร
ศาสตราจารย์ระพีพรรณ คำหอม
รองศาสตราจารย์ ดร.เดชา สังขวรรณ
รองศาสตราจารย์อภิญา เวชชัย
รองศาสตราจารย์ ดร.นฤมล นิราทร
ผู้ช่วยศาสตราจารย์อัญมณี บุรณกานนท์

บรรณาธิการ

รองศาสตราจารย์ศักดิ์ชัย เลิศพานิชพันธ์

กองบรรณาธิการ

ศาสตราจารย์ ดร.สุรพล ปธานวนิช
รองศาสตราจารย์ ดร.กิติพัฒน์ นนทปัทมดลย์
อาจารย์ ดร.มาตี ลิ้มสกุล
อาจารย์ ดร.วิไลภรณ์ โคตรบึงแก
อาจารย์ ดร.ธัญญา รุจิเสถียรทรัพย์

Dr.David

Dr.Bala Raju

ดร.อังคณา บุญสิทธิ์

ฝ่ายจัดการและประสานงาน

นายณัฐพล จันทร์เหล็ก
ว่าที่ ร.ต.อิทธิวัตร เกาศรี

นางสาวทองศิริ กำแดง
นางสาวศิริญา แมนวงศ์

คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
สาขาพัฒนศึกษาศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
Engstrom Department of Social Work,
San Diego State University
Nikku Kadambari Memorial College of Science
and Management, Purbanchal University, Nepal
กรมคุมประพฤติ กระทรวงยุติธรรม

บทบรรณาธิการ

วารสารสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ฉบับนี้ มีความหลากหลายของบทความที่น่าสนใจเช่นเดิม ด้วยเป็นผลการศึกษาที่มุ่งช่วยเหลือเชิงสังคมกับกลุ่มเป้าหมายต่างๆ เช่น การศึกษาเปรียบเทียบปัญหาและความต้องการของผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทยและผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศในเรือนจำเขาบิน จังหวัดราชบุรี, แนวทางการบริหารจัดการและการระดมทุนกองทุนโดยการมีส่วนร่วมของภาคประชาสังคม, ทศนคติและพฤติกรรมเอื้อเพื่อต่อผู้สูงอายุ, การเปลี่ยนแปลงของงานพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุในภาคเหนือของไทยฯ, การเยี่ยมบ้านในงานสังคมสงเคราะห์สุขภาพ และ ผลกระทบจากการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ

หวังเป็นอย่างยิ่งว่า ท่านผู้อ่านจะได้รับความรู้ หรืออีกนัยหนึ่งคือข้อมูลทางวิชาการ อย่างเต็มที่ เพื่อนำไปศึกษาต่อยอดหรือจุดประกายความคิดของท่านในเวทีทางปัญญาต่อไป

รองศาสตราจารย์ศักดิ์ชัย เลิศพานิชพันธ์

E-mail: lsakchai@tu.ac.th

ความคิดเห็นในบทความและงานเขียนซึ่งตีพิมพ์ในวารสารฉบับนี้ เป็นความคิดเห็นส่วนบุคคลของผู้เขียนแต่ละท่านโดยอิสระ กองบรรณาธิการไม่จำเป็นต้องเห็นด้วยเสมอไป หากท่านใดประสงค์จะนำบทความหรืองานเขียนในวารสารเล่มนี้ไปตีพิมพ์เผยแพร่ จะต้องได้รับอนุญาตจากผู้เขียนตามกฎหมายว่าด้วยลิขสิทธิ์

วารสารสังคมสงเคราะห์ศาสตร์เป็นวารสารที่ผ่านการรับรองคุณภาพโดย TCI จัดอยู่ในกลุ่มที่ 1 (นับตั้งแต่ 1 มกราคม 2558 จนถึง 31 ธันวาคม 2562) และอยู่ในประกาศของ สมศ. และ สกอ.

สำนักงาน

กองบรรณาธิการวารสารสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต ปทุมธานี 12121 โทร. 0-2696-5512 โทรสาร 0-2986-8323

สารบัญ

□ บทบรรณาธิการ

การศึกษาเปรียบเทียบปัญหาและความต้องการของผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทย และผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศในเรือนจำเขาบิน จังหวัดราชบุรี
อาจารย์วรพล พิณีจ
คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร

แนวทางการบริหารจัดการและการระดมทุนกองทุนโดยการมีส่วนร่วมของภาคประชาสังคม
ผู้ช่วยศาสตราจารย์อัญมณี บุรณากานนท์
คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ทัศนคติและพฤติกรรมเอื้อเฟื้อต่อผู้สูงอายุของนิสิต คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
อาจารย์ ดร.เฉลิมขวัญ สิงห์วี
คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

การเปลี่ยนแปลงของงานพัฒนากลุ่มชาติพันธุ์ในภาคเหนือของไทย : จากพระศาสนจักรคาทอลิกสู่องค์กรพัฒนาเอกชนคาทอลิก (ค.ศ.1950-2000)
พรรณทิพย์ เพ็ชรวิจิตร
คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

บทบาท อำนาจหน้าที่และสถานภาพของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านในอนาคต เพื่อพัฒนาความเข้มแข็งของหมู่บ้าน รองรับประชาคมอาเซียน
รัฐพล ชูระพันธ์
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

หน้า

1

29

55

79

106

การเยี่ยมบ้านในงานสังคมสงเคราะห์สุขภาพ : แนวคิดพื้นฐานเพื่อการปฏิบัติงาน
อาจารย์ปรียานุช โชคธนวนิชย์
คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ปฏิบัติการสร้างร่างกายใต้บงการของผู้ต้องขังหญิงในเรือนจำ
เบญจวรรณ บุญโทแสง
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ผลกระทบจากการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ กรณีศึกษาเทศบาลนทบุรี
อาจารย์ณัฐพัชร สโรบล
คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

□ บทวิจารณ์หนังสือ (Book Review) "Islam and Social Work: Debating values, transforming practice"
รองศาสตราจารย์วรรณวดี พูนพอกสิน
คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

□ การเสนอบทความ
- หลักเกณฑ์การเสนอบทความเพื่อตีพิมพ์
- ขั้นตอนการส่งบทความ
- แบบฟอร์มเสนอบทความ
- วิธีเขียนบทความ

□ ผู้ทรงคุณวุฒิประเมินบทความในวารสารสังคมสงเคราะห์ศาสตร์

□ ผู้ทรงคุณวุฒิประเมินบทความภายนอกสถาบัน

126

151

181

208

217

225

226

การศึกษาเปรียบเทียบปัญหาและความต้องการของผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทย
และผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศในเรือนจำเขาบิน จังหวัดราชบุรี

Comparative Studies on the Problems and Needs between Thai
Convicted Prisoners and Foreign Convicted Prisoners
at Khao Bin Central Prison in Ratchaburi Province

วรพล พินิจ¹
Worapol Pinit²

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเปรียบเทียบปัญหาและความต้องการของผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทยและผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศในเรือนจำเขาบิน จังหวัดราชบุรี เพื่อแสวงหาแนวทางในการพัฒนาความเป็นอยู่และการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังให้มีความเหมาะสม ผลจากการวิจัยพบว่า ผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทยและผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศมีปัญหาและความต้องการโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยทั้งผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทยและผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศมีปัญหาและความต้องการมากที่สุดในด้านปัจจัยความเป็นอยู่ขั้นพื้นฐานและพบว่าผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทยมีปัญหาและความต้องการต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่เรือนจำน้อยที่สุดส่วนผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศมีปัญหาและความต้องการด้านการฝึกวิชาชีพน้อยที่สุด ส่วนการทดสอบสมมติฐานผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทยพบว่าปัจจัยด้านศาสนา ภูมิลำเนา ระดับการศึกษา ระดับชั้นผู้ต้องขังและเวลาปัจจุบันที่อยู่ในเรือนจำที่แตกต่างกันจะมีความสัมพันธ์กับปัญหาและความต้องการโดยรวมที่แตกต่างกัน ส่วนอายุ สถานภาพสมรสและระยะเวลาที่กำหนดโทษพบว่าไม่มีความสัมพันธ์กับปัญหาและความต้องการโดยรวม ส่วนผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศพบว่าระดับชั้นของผู้ต้องขังที่แตกต่างกันจะมีความสัมพันธ์กับปัญหาและความต้องการโดยรวมที่แตกต่างกัน ส่วนปัจจัยด้านอายุ ศาสนา ระดับ

การศึกษา สถานภาพสมรส ระยะเวลาที่กำหนดโทษและเวลาปัจจุบันที่อยู่ในเรือนจำกลับพบว่าไม่มีความสัมพันธ์กับปัญหาและความต้องการโดยรวม

คำสำคัญ : ปัญหาและความต้องการ, ผู้ต้องขังชาวไทย, ผู้ต้องขังชาวต่างประเทศ

Abstract

The objective was to comparatively studies on the problems and needs between Thai convicted prisoners and Foreign convicted prisoners at Khao Bin Central Prison in Ratchaburi Province in order to find the solutions to develop the status quo and the appropriate treats for the prisoners. According to the research, it was found out that the problems and needs of Thai convicted prisoners and foreign convicted prisoners were generally found at moderate level. Both Thai convicted prisoners and Foreign Convicted Prisoners have problems and needs about fundamental factors the most, but Thai convicted prisoners have lowest problems and needs about the officer's behaviour in the prison. On the other side, Foreign Convicted Prisoners have lowest problems and needs about vocational training. The results of hypothesis testing' Thai convicted prisoners were found that religion, native habitat, educational level, level of prisoners and period of prison time, have been related with the different problems and needs, but ages, marital status and period penalty times were found that they were not related with Thai convicted prisoners' problems and needs at all. On the other side, the results of hypothesis testing Foreign Convicted Prisoners were found that the different levels of prisoners factors have been related with the different problems and needs but ages, religion, level education, marital status, period penalty time and period of prison time were

¹ อาจารย์ประจำสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์, คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร เพชรบุรี

² Lecture at Public Administration program, Faculty Management Science, Silpakorn University, Phetchaburi

found that they were not related with the Foreign convicted prisoners' problems and needs at all.

Keywords : Problems and Needs, Thai convicted prisoners, Foreign convicted prisoner

คำนำ

ปัจจุบันจำนวนผู้ต้องขังในประเทศไทยมีจำนวนเพิ่มมากขึ้นจากการศึกษาข้อมูลรายงานประจำปีของกรมราชทัณฑ์ ประจำปี พ.ศ.2555 (เป็นข้อมูลในขณะทำการวิจัย) พบว่าผู้ต้องขังชาวไทยและผู้ต้องขังชาวต่างประเทศมีจำนวนมากถึง 234,895 คน ทำให้เกิดภาวะผู้ต้องขังล้นเรือนจำอย่างต่อเนื่องและส่งผลต่อการบริหารจัดการของเรือนจำที่ต้องควบคุมดูแลผู้ต้องขังที่มีจำนวนมาก การบริหารงานเรือนจำเกิดความล่าช้าเพราะมีขั้นตอนการทำงานรวมไปถึงงบประมาณรายจ่ายที่เพิ่มขึ้นในการดูแลผู้ต้องขัง โดยมีงบประมาณรายจ่ายปัจจัยพื้นฐานเพิ่มขึ้น เช่น การดูแลจัดการด้านอาหารแก่ผู้ต้องขัง ยา รักษาโรค เสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่ม อุปกรณ์อาชญากรรม เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีปัจจัยด้านสถานที่ที่แออัด สภาพแวดล้อมบางแห่งไม่ถูกสุขลักษณะส่งผลต่อสุขภาพอนามัยของผู้ต้องขังด้วย

ตามข้อกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำแห่งองค์การสหประชาชาติว่าด้วยการปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง พ.ศ. 2498 (United Nation Standard Minimum Rules For The Treatment of Prisoners 1955) งานราชทัณฑ์ของประเทศไทย ได้มีการปฏิบัติตามตามข้อกำหนดดังกล่าวมาโดยตลอดแต่ยังประสบปัญหาที่ไม่สามารถปฏิบัติตามมาตรฐาน ขั้นต่ำตามหลักสากลได้ทุกประการ อันเนื่องมาจากข้อจำกัดจากปัจจัยหลายๆ ประการ เช่น ด้านการจัดสรร งบประมาณที่มีจำกัด การขาดแคลนบุคลากรเพื่อเข้ามาทำหน้าที่ดูแลผู้ต้องขังที่เพิ่มจำนวนมาก อัตราส่วนของเจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์มีน้อยต่อการดูแลผู้ต้องขังจำนวนมาก ทำให้ไม่มีความสมดุลกันในการบริหารงานเรือนจำ ปัจจัยทางด้านสภาพภูมิประเทศที่ไม่สามารถจัดกิจกรรมในการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังได้เหมือนต่างประเทศ เช่น ไม่สามารถก่อสร้างเรือนจำที่เน้นในด้านความสูงและไม่อาจจัดหาพื้นที่กว้างหรือสนามให้ผู้ต้องขังได้ออกกำลังกายได้อย่างเต็มที่เพราะต้องใช้งบประมาณลงทุนสูงมาก การจัดกิจกรรมการ

นันทนาการของผู้ต้องขังที่ค่อนข้างจำกัดความหลากหลายของกิจกรรม จึงทำให้ผู้ต้องขังชาวไทยและผู้ต้องขังชาวต่างประเทศมีความรู้สึกถูกจองจำด้วยภาวะจำยอมต่อสภาพแวดล้อมในเรือนจำที่มีคุณภาพไม่เป็นไปตามข้อกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำๆ ได้ทุกประการส่งผลทำให้ผู้ต้องขังเกิดปัญหาและความต้องการในความเป็นอยู่ภายในเรือนจำ

เรือนจำกลางเขาบิน จังหวัดราชบุรี เป็นเรือนจำที่มีระดับความมั่นคงสูงต่อการควบคุมผู้ต้องขัง ปัจจุบันมีผู้ต้องขังทั้งหมด 2,751 คน แบ่งเป็นผู้ต้องขังชาวไทย 2,551 คน และผู้ต้องขังชาวต่างชาติอีก 200 คน โดยเป็นนักโทษรายสำคัญในคดียาเสพติด (เป็นข้อมูลในขณะทำการวิจัย ข้อมูล ณ วันที่ 3 กรกฎาคม 2556) จึงมีจำนวนผู้ต้องขังอยู่เป็นจำนวนมากและถือได้ว่าเป็นอุปสรรคสำคัญประการหนึ่งที่ทำให้การควบคุมผู้ต้องขังยังขาดประสิทธิภาพเท่าที่ควรเพราะความแออัดของจำนวนผู้ต้องขังที่มีมากขึ้นทุกๆ ปี ผู้ต้องขังที่มาอยู่รวมกันจำนวนมาก ทำให้เกิดการเรียนรู้พฤติกรรมการเป็นอาชญากรเพิ่มขึ้นและซึมซับความเป็นอาชญากรเมื่อพ้นโทษออกจากเรือนจำแล้วอาจเกิดการกระทำผิดซ้ำ นอกจากนี้การที่เจ้าหน้าที่เรือนจำมีความไม่เข้าใจในพื้นฐานความเป็นอยู่ของผู้ต้องขัง หรือการที่เจ้าหน้าที่เรือนจำมีความเคยชินกับการปฏิบัติกับผู้ต้องขังชาวไทยจึงทำให้มีผลต่อผู้ต้องขังชาวต่างประเทศที่จะปฏิบัติไม่เหมือนกัน เช่น ข้อจำกัดทางด้านภาษาระหว่างเจ้าหน้าที่เรือนจำกับผู้ต้องขังชาวต่างประเทศที่สื่อสารกันไม่เข้าใจในบางครั้งทำให้เกิดอคติของเจ้าหน้าที่ในการควบคุมดูแลผู้ต้องขังขึ้นได้ ส่งผลทำให้เกิดปัญหาการต่อต้านจากผู้ต้องขังตามมาภายหลัง นอกจากนี้ ตามที่เรือนจำเขาบิน จังหวัดราชบุรี มีจำนวนประชากรผู้ต้องขังทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศอยู่เป็นจำนวนมาก จากความเป็นอยู่ของผู้ต้องขังที่มาจากต่างถิ่นกัน ความเป็นอยู่ขั้นพื้นฐานของผู้ต้องขังชาวไทยและผู้ต้องขังชาวต่างประเทศจึงมักประสบปัญหาและความต้องการในเรือนจำ เช่น เรื่องของการโภชนาการ การจัดสวัสดิการต่างๆ การฝึกวิชาชีพ กิจกรรมนันทนาการ การไม่ยอมรับบทบาทของเจ้าหน้าที่เรือนจำ รวมถึงการเกิดความเครียด ท้อแท้สิ้นหวังอาจส่งผลต่อการเกิดปัญหาและความต้องการโดยรวม ทั้งนี้ ผลงานวิจัยต่างๆ เกี่ยวกับผู้ต้องขังยังเป็นการศึกษามุมมองปัญหาและความต้องการในภาพรวม ยังไม่ได้มีการศึกษาแบ่งแยกประเภทของผู้ต้องขังโดยเฉพาะ ผู้ศึกษาจึงเห็นสมควรทำการศึกษาในประเด็นของการ

เปรียบเทียบปัญหาและความต้องการของผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทยกับผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศ ในเรือนจำเขาบิน จังหวัดราชบุรีเนื่องจากเป็นเป็นประเภทผู้ต้องขังที่ถูกตัดสินมีเวลาลงโทษอย่างแน่นอน เพื่อเป็นข้อมูลใหม่ที่จะทำให้ทราบถึงปัญหาและความต้องการอย่างชัดเจนและเพื่อกำหนดเป็นแนวทางในการแก้ไขปรับปรุงการดูแลผู้ต้องขังในเรือนจำต่อไป

วัตถุประสงค์ในการศึกษา

1. เพื่อศึกษาสภาพความเป็นอยู่รวมถึงการปฏิบัติของเรือนจำเขาบิน จังหวัดราชบุรี ที่มีต่อผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทยและผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศ
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบปัญหาและความต้องการของผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทยและผู้ต้องขังชาวเด็ดขาดชาวต่างประเทศที่เกิดขึ้นในเรือนจำเขาบิน จังหวัดราชบุรี
3. เพื่อแสวงหาแนวทางที่เหมาะสมในการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทยและผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศในเรือนจำเขาบิน จังหวัดราชบุรี

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ได้ทราบถึงการปฏิบัติของเรือนจำเขาบิน จังหวัดราชบุรีต่อผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทยและผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศ
2. เพื่อให้ทราบถึงปัญหาและความต้องการของผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทยและผู้ต้องขังชาวเด็ดขาดชาวต่างประเทศที่เกิดขึ้นในเรือนจำเขาบิน จังหวัดราชบุรี
3. เพื่อเป็นการเสนอแนะแนวทางในการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังชาวไทยและชาวต่างประเทศที่เหมาะสมต่อไป

สมมุติฐานในการศึกษา

1. ปัจจัยภูมิหลังมีความสัมพันธ์ต่อปัญหาและความต้องการของผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทยและผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศ

2. ปัจจัยกำหนดโทษในเรือนจำมีความสัมพันธ์ต่อปัญหาและความต้องการของผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทยและผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศ

3. การปฏิบัติของเรือนจำมีความสัมพันธ์ต่อปัญหาและความต้องการของผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทยและผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศ

วิธีดำเนินการวิจัย

เป็นการศึกษาวิจัยเชิงปริมาณ เพื่อแสวงหาแนวทางที่เหมาะสม ในการปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง โดยมีวิธีศึกษาดังนี้

1. การศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร (Documentary Survey) โดยศึกษาค้นคว้าจากหนังสือตำราทางวิชาการ ตลอดจนบทความ วารสารทางวิชาการ งานวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อทราบรายละเอียดต่างๆ ที่จะสามารถนำมาใช้เป็นประโยชน์ในการศึกษาครั้งนี้

2. การศึกษาค้นคว้าสำรวจจากภาคสนาม (Field Survey) เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยมีแบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการสำรวจเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทยและผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศในเรือนจำเขาบิน จังหวัดราชบุรี

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

ใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) จากการทบทวนวรรณกรรมและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และทำการสรุปเป็นกรอบแนวคิดที่ใช้ในการศึกษาและเป็นแนวทางกำหนดเนื้อหาของแบบสอบถาม โดยจะทำแบบสอบถามฉบับภาษาไทยสำหรับผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทยและแบบสอบถามที่แปลเป็นภาษาอังกฤษสำหรับผู้ต้องขังเด็ดขาดที่เป็นชาวต่างประเทศ แบบสอบถามทั้ง 2 ภาษาจะมีเนื้อหาใจความเหมือนกัน แบบสอบถามที่ใช้ในการศึกษานี้ แบ่งเป็น 3 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลปัจจัยภูมิหลังของผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทยและผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศ ได้แก่ อายุ ศาสนา ภูมิลำเนา ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส และ

ข้อมูลปัจจัยภายนอกได้แก่ ระดับชั้นผู้ต้องขัง ระยะเวลากำหนดโทษ ระยะเวลาที่อยู่ในเรือนจำ

ส่วนที่ 2 เป็นคำถามที่สอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและความต้องการของผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทยและผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศที่มีต่อปัจจัยความเป็นอยู่พื้นฐาน ปัจจัยการศึกษา ปัจจัยการฝึกวิชาชีพ ปัจจัยด้านสวัสดิการและการจัดกิจกรรมนันทนาการ ปัจจัยการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่เรือนจำ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามมาตรวัดของ Likert โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนคือ

ทั้งนี้ผู้ศึกษาได้ทำการจัดแบ่งกลุ่มระดับปัญหาและความต้องการไว้ 3 ระดับ คือ ระดับปัญหาและความต้องการน้อย ปานกลาง มาก โดยเริ่มจาก

1	-	2.33	=	ระดับปัญหาและความต้องการมาก
2.34	-	3.67	=	ระดับปัญหาและความต้องการปานกลาง
3.68	-	5.00	=	ระดับปัญหาและความต้องการน้อย

เนื่องจากในแบบสอบถามของผู้ศึกษาจะเป็นคำถามเชิงบวกทั้งสิ้นดังนั้นผู้ศึกษาจะใช้ความคิดเห็นต่อระดับปัญหาและความต้องการในความหมายดังต่อไปนี้

ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง (1)	=	มีระดับปัญหาและความต้องการมากที่สุด
ไม่เห็นด้วย (2)	=	มีระดับปัญหาและความต้องการมาก
ไม่แน่ใจ (3)	=	มีระดับปัญหาและความต้องการปานกลาง
เห็นด้วย (4)	=	มีระดับปัญหาและความต้องการน้อย
เห็นด้วยอย่างยิ่ง (5)	=	มีระดับปัญหาและความต้องการน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นคำถามปลายเปิด แสดงความคิดเห็นของผู้ต้องขัง

นอกจากนี้ยังมีแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารเรือนจำเขาบิน จังหวัดราชบุรี จำนวน 3 ท่าน เป็นคำถามปลายเปิดเพื่อสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารเรือนจำและการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังเพื่อให้ได้มุมมองที่หลากหลายของผู้ปฏิบัติงานกับผู้ต้องขัง

การทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

1. ตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา (Content Validity) โดยการนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปให้อาจารย์ที่ ปริญญาได้ทำการตรวจสอบความถูกต้อง และภาษาที่ใช้เพื่อปรับปรุงแก้ไข

2. การหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยนำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบการใช้ภาษาแล้ว ไปทำการ ทดสอบ (Pre – test) กลุ่มตัวอย่างที่เรือนจำจังหวัดสมุทรสาคร ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่มีภูมิหลังคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่างที่ จะศึกษาจำนวน 30 ชุด แบ่งเป็นผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทย 15 คน ผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศ 15 คน จากการนำแบบสอบถามไปทำการทดสอบหาผลรวมค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ได้ผลค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.940

กลุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษา

ผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทยและผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศในเรือนจำกลางเขาบิน จังหวัดราชบุรี รวมจำนวน ทั้งสิ้น 400 คนจากจำนวน ผู้ต้องขังทั้งหมด 2,751 คน (เป็นข้อมูลในขณะทำการวิจัย ข้อมูล ณ วันที่ 3 กรกฎาคม 2556) กลุ่มตัวอย่างได้มาจากการคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของ Taro Yamane (อ้างถึงใน ผ่องศรี วาณิชยศุภวงศ์, 2545 : 100) เป็นการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย โดยแบ่งเป็นผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทย 250 คน และผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศที่มี อยู่ทั้งหมดประมาณในเรือนจำจำนวน 150 คน และรวมถึงผู้บริหารเรือนจำจำนวน 3 คน

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

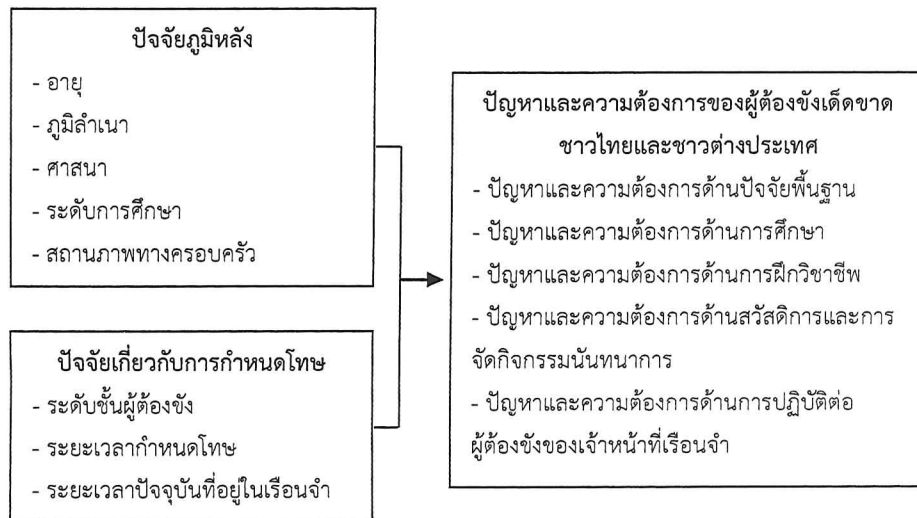
ผู้ศึกษาทำการแจกแบบสอบถาม โดยได้รับความอนุเคราะห์จากเจ้าหน้าที่เรือนจำช่วยเหลือเก็บข้อมูลแบบสอบถาม ทั้งผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทยและผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศ ทั้งนี้ จากการรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามกลุ่มประชากร พบว่า ได้ตอบรับกลับมา 220 ชุด แบ่งเป็นผู้ต้องขังชาวไทย 184 ชุด ผู้ต้องขังชาวต่างประเทศ 35 ชุด เนื่องจากผู้ต้องขังชาว ต่างประเทศไม่สามารถอ่านแบบสอบถามที่เป็น

ภาษาอังกฤษได้ทั้งหมดจึงทำให้ได้รับแบบสอบถามกลับมาได้ในจำนวนดังกล่าว นอกจากนี้ ได้มีการแจกแบบสอบถามให้แก่ผู้บริหารเรือนจำอีกจำนวน 3 คน เพื่อเป็นข้อมูลเชิงนโยบายด้านการบริหารจัดการ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การหาค่าร้อยละ (Percentage) สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลภูมิหลังของผู้ตอบแบบสอบถาม
2. การหาค่าเฉลี่ย (Means) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation, S.D.) เพื่อวิเคราะห์หาระดับความคิดเห็นต่อปัญหาและความต้องการของผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทย และผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศ ค่า Chi - Square กำหนดให้มีระดับนัยสำคัญที่ ระดับ 0.05
3. ทดสอบสมมติฐานจากการเปรียบเทียบระดับปัญหาและความต้องการของผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทยและผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศในเรือนจำเขาบิน จังหวัดราชบุรี โดยการใช้สถิติทดสอบ Independent t - test (เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย 2 กลุ่ม)

กรอบแนวคิดในการศึกษา

ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการทบทวนวรรณกรรมและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่า ผู้ต้องขังจะมีปัญหาและความต้องการที่แตกต่างกันไปทั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ทำการแบ่งผลการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องเป็นประเด็นได้ดังนี้

ด้านความเป็นอยู่ขั้นพื้นฐาน

ไพฑูริย์ วิเศษศิริ (2545, น.116) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องปัญหาและความต้องการของผู้ต้องขังเรือนจำความมั่นคงสูง พบว่า ผู้ต้องขังยังมีปัญหาและความต้องการอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะปัจจัยด้านความเป็นอยู่ขั้นพื้นฐาน ความต้องการในคุณภาพอาหาร ต้องการให้ผู้สอนฝึกอาชีพมีความรู้ความเชี่ยวชาญในสาขาอาชีพที่สอนมากที่สุด แต่ยังมีปัญหาความไม่แน่ใจในการนำวิชาชีพออกไปใช้ในตลาดแรงงานว่าจะมีรองรับหรือไม่

ด้านสวัสดิการ

จารึก มากมณี (2554, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาความพึงพอใจของผู้ต้องขังที่มีต่อการจัดสวัสดิการของเรือนจำกลางเขาบิน จังหวัดราชบุรี พบว่า ความพึงพอใจของผู้ต้องขังภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย ได้แก่ ด้านความเสมอภาค มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาได้แก่ ด้านสวัสดิการสอดคล้องกับความต้องการ, ด้านการมีส่วนร่วมของผู้ต้องขัง, ด้านความต่อเนื่องก้าวหน้าของสวัสดิการ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

พัศจุจ พิณิจ (2548, บทคัดย่อ) ทำการศึกษาเปรียบเทียบปัญหาและความต้องการของผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทยและผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศในเรือนจำกลางคลองเปรม พบว่า ผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทยมีปัญหาและความต้องการมากที่สุดในด้านสวัสดิการและการจัดกิจกรรมนันทนาการ เพื่อต้องการคลายความเครียดจากการถูกคุมขังเป็นเวลานาน ในขณะที่ผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศมีปัญหาและความต้องการมากที่สุดในด้านการฝึกวิชาชีพ แสดงให้เห็นว่าผู้ต้องขังชาวต่างประเทศต้องการเรียนรู้วิชาชีพของคนไทย เพื่อเป็นการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์และเพื่อให้มีผลงานการฝึกวิชาชีพเป็นของตนเอง

ด้านการฝึกวิชาชีพ

สุจรรย์จิรา มหาชนวงค์ (2553, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การนำมาตรการแก้ไขฟื้นฟูผู้ต้องขังไปปฏิบัติของเรือนจำจังหวัดยโสธร พบว่า การให้ความรู้ในการฝึกอบรมวิชาชีพ และการฝึกอบรมพัฒนาจิตใจ ภาวนาสมาธิ มีความเหมาะสม แต่โอกาสที่ผู้ต้องขังหลังพ้นโทษจะได้นำความรู้ในการฝึกอบรมวิชาชีพไปใช้ ประกอบอาชีพมีน้อย ทรัพยากรขององค์กรมีจำกัด วัฒนธรรมการปฏิบัติงานที่ยึดตัวบทกฎหมายเป็นหลักจึงขาดความยืดหยุ่น ไม่เอื้อต่อการคิดสร้างสรรค์

สุวารี รวมทองศรี (2533, น.96) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การปฏิบัติงานราชทัณฑ์ในทศวรรษหน้า ผลการวิจัยพบว่า กรมราชทัณฑ์ควรสร้างภาพพจน์และบทบาทให้เด่นชัดในการจัดกิจกรรมให้ผู้ต้องขังมีส่วนร่วมมากขึ้นและเกิดการพัฒนาตนเองอันจะเป็นประโยชน์ต่อตนเองและสังคมรวมทั้งยังเป็นการป้องกันไม่ให้ผู้ต้องขังกลับมากระทำผิดซ้ำอีก ควรจัดการฝึกวิชาชีพที่มีตลาดแรงงานรองรับเมื่อผู้ต้องขังพ้นโทษ ส่วนเจ้าหน้าที่ต้องปฏิบัติกับผู้ต้องขังอย่างมีมนุษยธรรม และควรมีการเน้นในเรื่องการติดตามผู้ต้องขังหลังพ้นโทษอย่างเป็นรูปธรรม

ด้านกิจกรรมนันทนาการ

โสภิตา วิทยาศิริกุล (2545, น.149) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การศึกษาเปรียบเทียบความต้องการสวัสดิการด้านนันทนาการของผู้ต้องขังระหว่างกับผู้ต้องขังเด็ดขาดเรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานคร พบว่า การจัดสวัสดิการด้านนันทนาการให้กับผู้ต้องขังนั้น ได้เป็นไปตามภารกิจหลักและตามนโยบายและแผนของกรมราชทัณฑ์ที่ได้ไว้ แต่ก็ยังมีอีกหลายส่วนที่ไม่เป็นไปตามนโยบายเท่าใดนักและยังต้องเผชิญกับปัญหาและอุปสรรคมากมาย ทั้งนี้เป็นเพราะเป็นหน่วยงานราชการ ความคล่องตัวมีน้อย

อาทิตย์ โพนทอง (2535, น.128) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษากิจกรรมเพื่อการพัฒนาผู้ต้องขังตามแผนงานอบรมฟื้นฟูผู้ต้องขังกรมราชทัณฑ์ เพื่อเป็นการสำรวจและวิเคราะห์ประเภทและปัญหาของกิจกรรมที่จัดในเรือนจำและทัณฑสถาน ผลการวิจัยพบว่าแต่ละเรือนจำมีการจัดกิจกรรมเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของกรมราชทัณฑ์ ให้โอกาสผู้ต้องขังได้ฝึกฝนวิชาชีพเพื่อนำไปประกอบอาชีพแต่ละเรือนจำมีจำนวนผู้เข้าร่วมอบรม

ฟื้นฟูไม่เท่ากันและมีปัญหาการขาดแคลนเจ้าหน้าที่ในกิจกรรมอบรมก่อนปล่อยตัวจากเรือนจำ รวมถึงความรู้ ความเอาใจใส่ของเจ้าหน้าที่ที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ด้านการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังของเจ้าหน้าที่เรือนจำ

ธีรพงศ์ พงษ์ศิริเดชา (2546, น.บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง ทักษะของเจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์ต่อมาตรการควบคุมและการแก้ไขฟื้นฟูผู้ต้องขัง : ศึกษาเฉพาะกรณีเรือนจำกลางคลองเปรม ผลการศึกษาพบว่า เจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์ มีความเห็นไม่แน่ใจว่าสภาพความเป็นอยู่ในเรือนจำจะเอื้อต่อการแก้ไขฟื้นฟูผู้ต้องขัง เนื่องจากปริมาณผู้ต้องขังเพิ่มขึ้น นอกจากนี้เจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์เห็นว่าปัญหาด้านบุคลากรมีไม่เพียงพอ ทำให้ไม่สามารถควบคุมและดูแลผู้ต้องขังได้อย่างทั่วถึงและประสิทธิภาพในการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังลดลง

นอกจากนี้ จากการทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำด้วยการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังของเรือนจำในประเทศไทย ของอารีลักษณ์สินธพพันธุ์ (2531, น.บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยพบว่ากรมราชทัณฑ์ไทยยังขาดแคลนงบประมาณ ด้านเครื่องมือในการปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง ขาดแคลนบุคลากรทางการแพทย์ เรือนจำคับแคบ เห็นควรให้มีการยกระดับเจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์ให้มีคุณภาพ ซึ่งจะส่งผลถึงการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังอย่างมีมนุษยธรรมให้มากยิ่งขึ้น ทั้งนี้ ผู้ต้องขังต้องการประกอบอาชีพหลังพ้นโทษจึงมีความต้องการฝึกวิชาชีพสูง ผู้ต้องขังส่วนใหญ่เห็นว่ากรมราชทัณฑ์จำนวนมากทำให้เกิดปัญหาการฝึกวิชาชีพที่ไม่ตรงกับความต้องการ

ทั้งนี้ ผู้ศึกษาตรวจสอบและศึกษาจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่าผู้ต้องขังจะมีปัญหาและความต้องการสรุปได้เป็น 5 ด้านที่สำคัญ ได้แก่ ปัญหาและความต้องการด้านปัจจัยพื้นฐานความเป็นอยู่ ปัญหาและความต้องการด้านการศึกษา ปัญหาและความต้องการด้านการฝึกวิชาชีพ ปัญหาและความต้องการด้านสวัสดิการและการจัดกิจกรรมนันทนาการ ปัญหาและความต้องการด้านการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่เรือนจำ

ผลการศึกษา

ข้อมูลทั่วไปผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทย

ผลการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทยส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 30 – 39 ปี มากที่สุด นับถือศาสนาพุทธมากที่สุด มีภูมิลำเนาส่วนใหญ่อยู่ภาคกลาง จบการศึกษาในระดับมัธยมศึกษามากที่สุดและมีสถานภาพโสดมากที่สุด ส่วนใหญ่เป็นผู้ต้องขังชั้นเยี่ยมคิดเป็น มีระยะเวลากำหนดโทษมากที่สุดอยู่ในช่วง 20 ปีขึ้นไป มีระยะเวลาที่อยู่ในเรือนจำมาแล้วมากที่สุดอยู่ที่ 6 – 10 ปี

ข้อมูลทั่วไปผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศ

ส่วนกลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 30 – 39 ปี เท่ากับกลุ่มผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทย ส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ มีภูมิลำเนาทั้งหมดมาจากทวีปเอเชียส่วนใหญ่จบการศึกษาในระดับต่ำกว่ามัธยมศึกษาและมีสถานภาพแต่งงานแล้วมากที่สุด ส่วนใหญ่เป็นผู้ต้องขังชั้นกลาง ส่วนใหญ่มีระยะเวลากำหนดโทษมากกว่า 20 ปี มีระยะเวลาที่อยู่ในเรือนจำมาแล้วมากที่สุดอยู่ที่ 6 – 10 ปี เท่ากับกลุ่มผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทย

ผลการศึกษาปัญหาและความต้องการของผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทย และผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศในเรือนจำเขาบิน จังหวัดราชบุรี พบว่าส่วนใหญ่ผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทยและผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศมีปัญหาและความต้องการในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาปัญหาและความต้องการในแต่ละด้านสามารถสรุปผลได้ดังนี้

ปัญหาและความต้องการด้านปัจจัยพื้นฐาน

กลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทย มีปัญหาและความต้องการด้านปัจจัยพื้นฐานอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 2.84) ทั้งนี้ กลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทย มีปัญหาและความต้องการในเรื่องของการมีแพทย์และพยาบาลรักษาโรคอย่างเพียงพอมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 2.48)

กลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศ มีปัญหาและความต้องการด้านปัจจัยพื้นฐานอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 2.90) ทั้งนี้ กลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศ จะมีปัญหาและความต้องการมากที่สุดเรื่องอาหารมีคุณค่าทางโภชนาการน้อย (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.40)

ปัญหาและความต้องการด้านปัจจัยการศึกษา

กลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทย มีปัญหาและความต้องการด้านปัจจัยศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 3.56) ทั้งนี้ กลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทย จะมีปัญหาและความต้องการในเรื่องของการมีหนังสือในห้องสมุดอย่างเพียงพอมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 2.75)

กลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศ มีปัญหาและความต้องการด้านปัจจัยศึกษาอยู่ในระดับน้อย (ค่าเฉลี่ย = 3.69) ทั้งนี้ กลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศ จะมีปัญหาและความต้องการมากที่สุดคือเรื่องของการให้การศึกษต่อสายสามัญมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 3.00)

ปัญหาและความต้องการด้านปัจจัยการฝึกวิชาชีพ

กลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทยมีปัญหาและความต้องการด้านปัจจัยการฝึกวิชาชีพ อยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 3.40) ทั้งนี้ กลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทย จะมีปัญหาและความต้องการในเรื่องของการฝึกวิชาชีพที่นำไปใช้หลังพ้นโทษมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 3.18)

กลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศ มีปัญหาและความต้องการด้านปัจจัยการฝึกวิชาชีพในระดับน้อย (ค่าเฉลี่ย = 4.02) โดยกลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศ มีปัญหาและความต้องการมากที่สุดเรื่องของสถานที่ฝึกอบรมมีความเป็นสัดส่วนเฉพาะ (มีค่าเฉลี่ย = 3.88)

ปัญหาและความต้องการด้านปัจจัยสวัสดิการและการจัดกิจกรรมนันทนาการ

กลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทย มีปัญหาและความต้องการด้านปัจจัยสวัสดิการและการจัดกิจกรรมนันทนาการอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 3.45) ทั้งนี้ กลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทยจะมีปัญหาและความต้องการในเรื่องของการจัดอุปกรณ์กีฬาให้เพียงพอมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 2.95)

กลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศ มีปัญหาและความต้องการด้านปัจจัยสวัสดิการและการจัดกิจกรรมนันทนาการอยู่ในระดับน้อย (ค่าเฉลี่ย = 3.96) ทั้งนี้ กลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศ จะมีปัญหาและความต้องการมากที่สุดคือ เรื่องของการจัดให้มีแพทย์หรือนักจิตวิทยาในการบำบัดและรับฟังปัญหาผู้ต้องขังมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 3.80)

ปัญหาและความต้องการด้านปัจจัยการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่เรือนจำ

กลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทย มีปัญหาและความต้องการด้านปัจจัยการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่เรือนจำอยู่ในระดับน้อย (ค่าเฉลี่ย = 3.68) ทั้งนี้ กลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทยมีปัญหาในเรื่องของเจ้าหน้าที่ในเรือนจำเข้าใจความต้องการของผู้ต้องขังมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 3.55)

กลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศ มีปัญหาและความต้องการด้านปัจจัยการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่เรือนจำอยู่ในระดับน้อย (ค่าเฉลี่ย = 3.75) ทั้งนี้ กลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศจะมีปัญหาและความต้องการในเรื่องเจ้าหน้าที่ในเรือนจำมีการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังอย่างมีมนุษยธรรมมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 3.57)

ตารางที่ 1

ระดับปัญหาและความต้องการของผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทย

ปัญหาและความต้องการ	ปัจจัย	ค่าเฉลี่ย	ระดับปัญหาและความต้องการ
ลำดับที่ 1	ปัจจัยด้านพื้นฐาน	2.847	ปานกลาง
ลำดับที่ 2	ปัจจัยด้านการฝึกวิชาชีพ	3.408	ปานกลาง
ลำดับที่ 3	ปัจจัยด้านสวัสดิการและการจัดกิจกรรมนันทนาการ	3.456	ปานกลาง
ลำดับที่ 4	ปัจจัยด้านศึกษา	3.566	ปานกลาง
ลำดับที่ 5	ปัจจัยด้านการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่เรือนจำ	3.684	น้อย

ตารางที่ 2

ระดับปัญหาและความต้องการของผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศ

ปัญหาและความต้องการ	ปัจจัย	ค่าเฉลี่ย	ระดับปัญหาและความต้องการ
ลำดับที่ 1	ปัจจัยด้านพื้นฐาน	2.900	ปานกลาง
ลำดับที่ 2	ปัจจัยด้านการศึกษา	3.693	น้อย
ลำดับที่ 3	ปัจจัยด้านการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่เรือนจำ	3.750	น้อย
ลำดับที่ 4	ปัจจัยด้านสวัสดิการและการจัดกิจกรรมนันทนาการ	3.962	น้อย
ลำดับที่ 5	ปัจจัยด้านการฝึกวิชาชีพ	4.021	น้อย

การทดสอบสมมติฐาน

ปัจจัยภูมิลัษ

ศาสนา จากการศึกษาพบว่ามีความสัมพันธ์กับระดับปัญหาและความต้องการโดยรวมเฉพาะ ผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 แสดงว่า

ผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทยที่ นับถือศาสนาแตกต่างกันจะมีระดับปัญหาและความต้องการ โดยรวมที่แตกต่างกัน

ภูมิสำเนา จากการศึกษาพบว่ามีความสัมพันธ์กับระดับปัญหาและความต้องการ โดยรวม เฉพาะผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 แสดงว่า ผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทยที่มีภูมิสำเนาที่แตกต่างกันหรือมาจากต่างที่กันจะมีระดับปัญหา และความต้องการโดยรวมที่ แตกต่างกัน

ระดับการศึกษา จากการศึกษาพบว่ามีความสัมพันธ์กับระดับปัญหาและความ ต้องการ โดยรวมเฉพาะของผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 แสดงว่าผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทยที่มีระดับการศึกษาต่างกันจะมีระดับปัญหาและ ความต้องการโดยรวมที่แตกต่างกัน

ทั้งนี้ อายุ และ สถานภาพทางครอบครัว กลับพบว่าไม่มีความสัมพันธ์กับระดับ ปัญหาและความต้องการโดยรวมของผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทยและผู้ต้องขังเด็ดขาดชาว ต่างประเทศ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ปัจจัยภายนอก

ระดับชั้นผู้ต้องขัง จากการศึกษาพบว่ามีความสัมพันธ์กับระดับปัญหาและความ ต้องการโดยรวมทั้งผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทยและผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศ อย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แสดงว่าทั้งผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทยและผู้ต้องขังเด็ดขาด ชาวต่างประเทศที่มีระดับชั้นของความเป็นผู้ต้องขังที่ต่างกันจะมีระดับปัญหาและความ ต้องการโดยรวมที่แตกต่างกัน

เวลาปัจจุบันที่อยู่ในเรือนจำ จากการศึกษาพบว่ามีความสัมพันธ์กับระดับปัญหา และความต้องการโดยรวมเฉพาะของผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ ระดับ 0.05 แสดงว่าผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทยที่มีเวลาปัจจุบันที่อยู่ในเรือนจำที่ต่างกัน จะมีระดับปัญหาและความต้องการโดยรวมที่แตกต่างกัน

ทั้งนี้ ปัจจัยเกี่ยวกับระยะเวลากำหนดโทษ กลับพบว่าไม่มีความสัมพันธ์กับ ระดับปัญหาและความต้องการโดยรวมของผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทยและผู้ต้องขังเด็ดขาด ชาวต่างประเทศ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 3

ผลความสัมพันธ์ของปัจจัยภูมิหลังและปัจจัยภายนอก ต่อปัญหาและความต้องการโดยรวมระหว่างผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทย และผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศ

ปัจจัยภูมิหลัง และปัจจัยภายนอก ต่อปัญหา และความ ต้องการ	นัยสำคัญ Sig.		ยอมรับสมมติฐาน		ไม่ยอมรับสมมติฐาน	
	ผู้ต้องขัง ชาวไทย	ผู้ต้องขังชาว ต่างประเทศ	ผู้ต้องขัง ชาวไทย	ผู้ต้องขังชาว ต่างประเทศ	ผู้ต้องขัง ชาวไทย	ผู้ต้องขังชาว ต่างประเทศ
อายุ	0.179	0.097			/	/
ศาสนา	0.000	0.376	/			/
ภูมิสำเนา	0.014	-	/			
ระดับการศึกษา	0.019	0.106	/			/
สถานภาพสมรส	0.782	0.140			/	/
ระดับชั้นผู้ต้องขัง	0.053	0.003	/	/		
ระยะเวลากำหนดโทษ	0.451	0.332			/	/
เวลาปัจจุบันที่อยู่ในเรือนจำ	0.000	0.251	/			/

หมายเหตุ: กำหนดระดับนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 3 พบว่า ระดับชั้นผู้ต้องขังจะมีความสัมพันธ์กับระดับปัญหาและ ความต้องการทั้งของผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทยและผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศ อย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 ส่วนศาสนา ภูมิสำเนา ระดับการศึกษาและเวลา ปัจจุบันที่อยู่เรือนจำมีความสัมพันธ์กับระดับปัญหาและความต้องการเฉพาะผู้ต้องขัง เด็ดขาดชาวไทยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วน อายุ สถานภาพสมรสและ ระยะเวลากำหนดโทษ กลับพบว่าไม่มีความสัมพันธ์กับระดับปัญหาและความต้องการทั้ง

ของผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทยและผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

อภิปรายผลการศึกษา

ปัญหาและความต้องการด้านปัจจัยพื้นฐาน

พบว่ากลุ่มผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทยนั้นมีปัญหาและความต้องการด้านปัจจัยพื้นฐานอยู่ในระดับปานกลาง โดยที่กลุ่มตัวอย่างมีปัญหาในเรื่องของการมีแพทย์และพยาบาลรักษาโรคที่ไม่เพียงพอ รองลงคือปัญหาและความต้องการในเรื่องอาหารมีคุณค่าทางโภชนาการน้อย การรักษาพยาบาลที่เรือนจำจัดให้เป็นไปด้วยความล่าช้า ส่วนปัญหาและความต้องการในเรื่องอื่นๆ อยู่ในระดับปานกลางสอดคล้องกับงานวิจัยของจารึก มากมณี (2554, บทคัดย่อ) ที่ทำการวิจัยเรื่องความพึงพอใจของผู้ต้องขังที่มีต่อการจัดสวัสดิการของเรือนจำเขาบิน จังหวัดราชบุรี พบว่า ความพึงพอใจของผู้ต้องขังโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยแล้วด้านความเสมอภาคมีค่าเฉลี่ยมากที่สุดอยู่ในระดับมากเนื่องจากผู้ต้องขังทุกคนได้รับสวัสดิการด้านปัจจัยพื้นฐาน 4 ประการได้แก่ ด้านอาหาร ด้านเครื่องนุ่งห่ม ด้านที่อยู่อาศัยและด้านยารักษาโรคอย่างเท่าเทียมกัน เมื่อพิจารณาประกอบกับอายุของกลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทย พบว่ากลุ่มตัวอย่างในระดับวัยกลางคนจะมีความต้องการด้านปัจจัยพื้นฐานในเรื่องของสุขภาพร่างกายโดยต้องการพบแพทย์มากขึ้น นอกจากนี้ผู้ต้องขังมีความต้องการในเรื่องคุณภาพทางโภชนาการของอาหารในเรือนจำซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของไพฑูรย์ วิเศษศิริ ที่ได้ศึกษาปัญหาและความต้องการของผู้ต้องขังเรือนจำความมั่นคงสูงสุด ที่พบว่ากลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังวัยกลางคนจะคำนึงถึงสุขภาพอนามัยเป็นอย่างแรก เช่น ความสะอาดของอาหาร เรื่องการรักษาพยาบาลที่รวดเร็ว

ส่วนผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศมีระดับปัญหาความต้องการด้านปัจจัยพื้นฐานในระดับปานกลาง โดยที่กลุ่ม ตัวอย่างจะมีปัญหาและความต้องการมากที่สุดคือเรื่องของอาหารมีคุณค่าทางโภชนาการ รองลงมากคือเรื่องอาหารที่เรือนจำจัด ให้มี

เพียงพอ รองลงมาคือเรื่องของมีแพทย์พยาบาลรักษาโรคอย่างเพียงพอ ส่วนเรื่องพื้นที่นอนสะอาดนั้นมีระดับปัญหาและ ความต้องการน้อยที่สุด

เมื่อพิจารณาประกอบกับอายุของผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศแล้วพบว่ากลุ่มตัวอย่างในระดับวัยกลางคนนั้นจะมีปัญหาและความต้องการในด้านปัจจัยพื้นฐานในเรื่องของสุขภาพเหมือนกับกลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทยคือต้องการ ให้มีการปรับปรุงเรื่องคุณค่าทางโภชนาการของอาหารและความต้องการพบแพทย์เพื่อตรวจสอบสุขภาพมากขึ้น

ปัญหาและความต้องการด้านการศึกษา

พบว่ากลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทยส่วนใหญ่มีปัญหาและความต้องการด้านการศึกษาอยู่ในระดับปาน กลาง โดยที่กลุ่มตัวอย่างจะมีปัญหาและความต้องการมากที่สุดคือเรื่องการมีหนังสือพิมพ์ในห้องสมุดอย่างเพียงพอ ซึ่ง สอดคล้องกับการศึกษาของไพฑูรย์ วิเศษศิริ ที่ศึกษาเรื่องปัญหาและความต้องการของผู้ต้องขังเรือนจำความมั่นคงสูงสุด ที่พบว่าผู้ต้องขังต้องการให้หนังสือพิมพ์ในห้องสมุดอย่างเพียงพอ รวมไปถึงเพิ่มหนังสือประเภทให้ความรู้ด้านต่าง รองลงมาเป็นเรื่องอุปกรณ์การเรียนการสอนที่มีน้อยเกินไปรวมถึงเรื่องของจำนวนครูผู้สอนที่มีไม่เพียงพอ ส่วนเรื่องสถานที่ศึกษามีการจัดเป็นสัดส่วนนั้นมีลำดับปัญหาและความต้องการน้อยที่สุด

ส่วนกลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศ ส่วนใหญ่โดยรวมมีปัญหาและความต้องการด้านการศึกษาอยู่ในระดับน้อย โดยที่กลุ่มตัวอย่างจะมีปัญหาและความต้องการมากที่สุดคือเรื่องการศึกษาต่อสายสามัญเนื่องจากผู้ต้องขังชาวต่างประเทศส่วนใหญ่เป็นชาวเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ที่มีฐานะยากจนและขาดโอกาสทางการศึกษาจากสังคมภายนอกเมื่ออยู่ในประเทศไทยอยู่แล้วเมื่อถูกตัดสินจำคุกจึงมีความต้องการศึกษาต่อจากทางเรือนจำที่ให้โอกาสหยิบยื่นให้เพื่อเป็นความรู้ติดตัวนำไปทำงานส่งเสริมฐานะของตนเอง รองลงมาเป็นเรื่องการจัดให้ห้องสมุดมีเพียงพอกับความ ต้องการ ส่วนเรื่องของอุปกรณ์การเรียนการสอนมีความทันสมัย เรื่องสถานที่ศึกษามีการจัดเป็นสัดส่วนเรื่องจำนวนครูผู้สอน วิชาที่สอน ระยะเวลาในการเรียนการสอน อุปกรณ์การเรียนการ

สอนและโอกาสในการเปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนการสอน มีปัญหาและความต้องการอยู่ในระดับน้อย

ปัญหาและความต้องการด้านการฝึกวิชาชีพ

พบว่ากลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทยส่วนใหญ่มีปัญหาและความต้องการในด้านการฝึกวิชาชีพอยู่ในระดับปานกลาง โดยที่กลุ่มตัวอย่างจะมีปัญหาและความต้องการมากที่สุดคือเรื่องของการฝึกวิชาชีพที่นำไปใช้หลังพ้นโทษ รองลงมาเป็นเรื่องของวิชาชีพที่เปิดสอนมีความ ส่วนเรื่องมีเครื่องมืออุปกรณ์ที่ทันสมัยนั้น มีระดับปัญหาและความต้องการรองลงมา ส่วนเรื่องการมีใบรับรองผ่านการฝึกอบรมวิชาชีพนั้น มีระดับปัญหาและความต้องการน้อยที่สุด

เมื่อพิจารณาจากระดับปัญหาและความต้องการผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทยส่วนใหญ่มีปัญหาด้านการฝึกวิชาชีพในเรื่องของความกังวลเกี่ยวกับวิชาชีพที่ฝึกในเรือนจำเมื่อออกไปแล้วจะไม่มีงานรองรับสอดคล้องกับงานวิจัยของสุจรีย์จิรา มหาชนวงค์ (2553, บทคัดย่อ) ที่ศึกษาเรื่องการนำมาตรการแก้ไขฟื้นฟูพฤตินิสัยผู้ต้องขังไปปฏิบัติของเรือนจำจังหวัดยโสธร พบว่า ผลจากการนำมาตรการแก้ไขฟื้นฟูพฤตินิสัยผู้ต้องขังไปปฏิบัติ ในด้านการให้ความรู้ในการฝึกอบรมวิชาชีพนั้นผู้ต้องขังเห็นว่าโอกาสที่จะนำความรู้จากการฝึกวิชาชีพในเรือนจำไปใช้ประกอบอาชีพนั้นยังมีน้อย เพราะมีความกังวลเกี่ยวกับวิชาชีพที่เปิดสอนไม่มีความหลากหลายและมีอุปกรณ์การเรียนการสอนที่ไม่ทันสมัยรวมถึงมีความต้องการได้รับใบรับรองการผ่านการฝึกอบรมวิชาชีพ

ส่วนของผู้ต้องขังต่างประเทศนั้นมีระดับปัญหาด้านการฝึกวิชาชีพโดยรวมอยู่ในระดับที่น้อย โดยที่กลุ่มตัวอย่างจะมีปัญหาและความต้องการมากที่สุดคือเรื่องของการฝึกอบรมมีความเป็นสัดส่วนเฉพาะ รองลงมาเป็นเรื่องของการมีใบรับรองผ่านการฝึกอบรมวิชาชีพ ส่วนเรื่องการมีจำนวนเครื่องมืออุปกรณ์มีเพียงพอ เรื่องเครื่องมืออุปกรณ์มีความทันสมัย เรื่องวิชาชีพที่เปิดสอนมีความหลากหลาย ครูผู้สอนมีความรู้ความสามารถในสาขาที่สอน ระยะเวลาในการฝึกอบรมมีความเหมาะสม โรงงานฝึกวิชาชีพมีการจัดทำมาตรการรักษาความปลอดภัย วิชาชีพสามารถนำไปใช้หลังพ้นโทษและจำนวนครูผู้สอนนั้นมีระดับปัญหาและความต้องการอยู่ในระดับน้อย

เมื่อพิจารณาถึงระดับปัญหาและความต้องการด้านการฝึกวิชาชีพของผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศ พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีปัญหาและความต้องการในด้านการฝึกวิชาชีพในระดับน้อย นั่นคือผู้ต้องขังชาวต่างประเทศมีความต้องการฝึกวิชาชีพน้อยไม่ค่อยสนใจการฝึกวิชาชีพเพราะส่วนใหญ่ที่ตอบแบบสอบถามจะไม่มี ความชอบในวิชาชีพที่เรียนจำกัดให้เป็นเพราะผู้ต้องขังต่างชาติดีความรู้สึกกดดันจากเจ้าหน้าที่และสถานที่ควบคุมที่เป็นเรือนจำความมั่นคงสูงสุดจึงเกิดความรู้สึกเครียดและไม่อยากทำกิจกรรมใดๆ มากนักเพราะต้องถูกจับตาเฝ้าระวังอยู่ตลอดเวลา ซึ่งมีความแตกต่างกับผลงานวิจัยของพัศจรุจ พินิจ (2548, บทคัดย่อ) ที่ทำการศึกษเปรียบเทียบปัญหาและความต้องการของผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทยและผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศในเรือนจำคลองเปรม โดยพบว่าผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศในเรือนจำคลองเปรมมีปัญหาและความต้องการมากที่สุดในด้านการฝึกวิชาชีพ แสดงให้เห็นว่าผู้ต้องขังชาวต่างประเทศต้องการเรียนรู้วิชาชีพของคนไทย เพื่อเป็นการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์และเพื่อให้มีผลงานการฝึกวิชาชีพเป็นของตนเอง

ปัญหาและความต้องการด้านสวัสดิการและกิจกรรมนันทนาการ

พบว่ากลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทย มีปัญหาและความต้องการด้านสวัสดิการและการจัดกิจกรรมนันทนาการโดยรวมทั้งหมดอยู่ในเกณฑ์ระดับปานกลาง โดยที่กลุ่มตัวอย่างจะมีปัญหาและความต้องการมากที่สุดคือเรื่องมีการจัดอุปกรณ์กีฬาให้เพียงพอ รองลงมาคือเรื่องการได้รับบริจาคจากองค์กร รองลงมาได้แก่ความต้องการจัดให้มีตัวแทนทางการทูต/ทนายความให้คำปรึกษาด้านกฎหมาย ส่วนเรื่องการจัดแสดงคอนเสิร์ตโดยศิลปิน เรื่องเวลาการพบญาติ เรื่องเวลาการเข้าร่วมกิจกรรม เรื่องการจัดให้มีแพทย์และนักจิตวิทยาเข้ามาบำบัดรับฟังปัญหาและเรื่องการจัดหาสิ่งของจำเป็นแก่ผู้ต้องขังที่ไม่มีญาติเยี่ยมอยู่ในเกณฑ์ระดับปานกลาง ส่วนในเรื่องของการจัดให้มีการติดตั้งโทรทัศน์ในห้องคุมขังและโรงอาหาร มีระดับปัญหาและความต้องการน้อยที่สุด

จากข้อเสนอแนะของผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทย พบว่าต้องการใช้เวลาในการพบญาติมากที่สุดสอดคล้องกับงานวิจัยของ พัศจรุจ พินิจ (2548, บทคัดย่อ) ที่ทำการศึกษายเปรียบเทียบปัญหาและความต้องการของผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทยและผู้ต้องขังเด็ดขาด

ชาวต่างประเทศในเรือนจำคลองเปรม โดยพบว่า ผู้ต้องขังชาวไทยในเรือนจำคลองเปรมมีปัญหาและความต้องการด้านสวัสดิการและกิจกรรมนันทนาการมากที่สุด โดยเฉพาะต้องการมีเวลาพบญาติให้มากขึ้น เพราะญาติส่วนใหญ่เดินทางมาไกลแต่เวลาในการเข้าเยี่ยมมีจำกัดทำให้ไม่คุ้มกับเวลาเดินทางมาเยี่ยม

ส่วนผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศมีปัญหาและความต้องการด้านสวัสดิการและการจัดกิจกรรมนันทนาการโดยรวมอยู่ในเกณฑ์ระดับน้อย โดยที่กลุ่มตัวอย่างจะมีปัญหาและความต้องการมากที่สุดคือเรื่องจัดให้มีแพทย์หรือนักจิตวิทยาในการบำบัดและรับฟังปัญหาผู้ต้องขัง รองลงมาคือการให้ผู้ต้องขังได้รับข่าวสารภายนอกและการติดตั้งโทรทัศน์ในห้องคุมขังและโรงอาหาร ส่วนเรื่องการจัดเทศกาลรื่นเริงประจำปี การจัดนิทรรศการให้ความรู้ผู้ต้องขังและการจัดให้มีอุปกรณ์กีฬาให้เพียงพอ มีระดับปัญหาและความต้องการอยู่ในระดับน้อย

ปัญหาและความต้องการด้านการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่เรือนจำ

พบว่ากลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทยส่วนใหญ่โดยรวมนั้นมีปัญหาและความต้องการด้านการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่เรือนจำอยู่ในระดับที่น้อยแสดงว่าผู้ต้องขังยอมรับกฎระเบียบตามที่เรือนจำกำหนดได้เป็นอย่างดี สอดคล้องกับงานวิจัยของ จารึก มากมณี (2554, บทคัดย่อ) ที่ทำการวิจัยเรื่องความพึงพอใจของผู้ต้องขังที่มีต่อการจัดสวัสดิการของเรือนจำเขาบิน จังหวัดราชบุรี พบว่า ผู้ต้องขังมีความพึงพอใจต่อการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่เรือนจำในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ เนื่องจากการดำเนินงานควบคุมดูแลผู้ต้องขังตามหลักมาตรฐานสากลเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนของผู้ต้องขัง (Universal Declaration of Human Right, 1948) ในเรื่องของสิทธิ เสรีภาพและความปลอดภัย และสิทธิแห่งความเสมอภาค ได้รับการตอบสนองอย่างครบถ้วน

โดยที่กลุ่มตัวอย่างเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจะมีปัญหาและความต้องการมากที่สุดคือเรื่องเจ้าหน้าที่ในเรือนจำเข้าใจความต้องการของผู้ต้องขัง รองลงมาคือเรื่องเจ้าหน้าที่ในเรือนจำมีการปฏิบัติอย่างยุติธรรม รองลงมาคือเจ้าหน้าที่ในเรือนจำมีการปฏิบัติอย่างมีมนุษยธรรม รองลงมาคือเรื่องเจ้าหน้าที่ในเรือนจำรับฟังการ

ร้องทุกข์ของผู้ต้องขัง ส่วนในเรื่องเจ้าหน้าที่ใน เรือนจำแจ้งสิทธิและข้อปฏิบัติให้ผู้ต้องขังทราบมีระดับปัญหาและความต้องการน้อยที่สุด

เมื่อพิจารณาจากข้อเสนอแนะของผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทยแล้วพบว่า เจ้าหน้าที่เรือนจำไม่เข้าใจความต้องการของผู้ต้องขังอาจเป็นเพราะเจ้าหน้าที่เรือนจำต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบอย่างเคร่งครัด จึงทำให้มีบุคลิกที่เข้มงวด ดุดัน จนทำให้ผู้ต้องขังเกิดความเครียดขึ้นได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ อีรพงศ์ พงษ์ศิริเดชา (2546, น.บทคัดย่อ) ทำการศึกษาเรื่อง ทศนะของเจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์ต่อมาตรการควบคุมและการ แก้ไขฟื้นฟูผู้ต้องขัง : ศึกษาเฉพาะกรณีเรือนจำเขาบิน จังหวัดราชบุรี ผลการศึกษาพบว่าเจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์เห็นว่าปัญหาด้านบุคลากรมีไม่เพียงพอ ทำให้ไม่สามารถควบคุมและดูแลผู้ต้องขังได้อย่างทั่วถึงทำให้ความเอาใจใส่และความเข้าใจต่อผู้ต้องขังมีน้อยลงรวมถึงปัญหาปริมาณผู้ต้องขังมากทำให้ประสิทธิภาพในการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังลดลง

ส่วนผู้ต้องขังชาวต่างประเทศส่วนใหญ่ที่ตอบแบบสอบถามโดยรวมนั้นมีระดับปัญหาและความต้องการในระดับที่น้อย โดยที่กลุ่มตัวอย่างจะมีปัญหาและความต้องการมากที่สุดคือเรื่องของ เจ้าหน้าที่ในเรือนจำมีการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังอย่างมีมนุษยธรรม รองลงมาคือเรื่องเจ้าหน้าที่ใน เรือนจำมีการปฏิบัติอย่างยุติธรรม รองลงมาคือเจ้าหน้าที่ในเรือนจำเข้าใจความต้องการของผู้ต้องขัง รองลงมาคือเรื่องเจ้าหน้าที่ในเรือนจำรับฟังการร้องทุกข์ของผู้ต้องขัง ส่วนในเรื่องเจ้าหน้าที่ใน เรือนจำแจ้งสิทธิและข้อปฏิบัติให้ผู้ต้องขังทราบมีระดับปัญหาและความต้องการน้อยที่สุด

เมื่อพิจารณาจากปัญหาและความต้องการของผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศแล้ว พบว่า ผู้ต้องขังบางคนมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อเจ้าหน้าที่เรือนจำเกี่ยวกับความรู้สึกว่าถูกบีบคั้นจากเจ้าหน้าที่ที่ทำ หน้าที่อย่างเข้มงวดดุดัน และมีความรู้สึกไม่ได้รับความเป็นธรรมในการให้ญาติเข้าเยี่ยม

สรุปมุมมองและความเห็นในภาพรวมของผู้บริหารเรือนจำ

จากการรวบรวมความคิดเห็นของผู้บริหารเรือนจำเขาบิน จังหวัดราชบุรี จำนวน 3 ท่าน พบว่าการจัดการควบคุมดูแลผู้ต้องขังชาวไทยกับผู้ต้องขังชาวต่างประเทศ

มีการปฏิบัติที่ไม่แตกต่างกันผู้ต้องขังทุกคนต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบของทางราชการอย่างเท่าเทียมกัน ทางเรือนจำจะให้ความเอาใจใส่ผู้ต้องขังและดูแลความเป็นอยู่ขั้นพื้นฐานแก่ผู้ต้องขังตามที่กฎหมายที่กรมราชทัณฑ์กำหนดไว้ ในด้านสวัสดิการพื้นฐานด้านการจัดกิจกรรมภายในเรือนจำ ด้านการฝึกวิชาชีพในเรือนจำ ด้านการให้การศึกษาคือในเรือนจำและปฏิบัติต่อผู้ต้องขังอย่างเป็นธรรมไม่เลือกปฏิบัติ ส่วนข้อเสนอแนะเห็นว่าการเพิ่มงบประมาณในการจัดสรรดูแลผู้ต้องขังในการจัดซื้อยาเวชภัณฑ์ให้เพียงพอ รวมถึงการพัฒนาสาธารณสุขในเรือนจำ เช่น พัฒนาระบบการจัดการน้ำดื่มและบริโภคในเรือนจำให้เพียงพอ ส่วนการพัฒนาบุคลากรนั้นเจ้าหน้าที่ทุกคนควรจะต้องมีการพัฒนาทุกด้าน เช่น ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านการศึกษา อบรมกฎระเบียบ ฝึกฝนรูปแบบการตรวจค้นให้ชำนาญ เป็นต้น

ข้อเสนอแนะจากผู้ศึกษา

ด้านนโยบายของผู้บริหาร

ควรมีการนำระเบียบ ข้อบังคับ กฎหมายต่าง ๆ และหนังสือสั่งการกรมราชทัณฑ์มาปรับใช้ให้สอดคล้องกับ แนวทางจากข้อกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำแห่งองค์การสหประชาชาติว่าด้วยการปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง (United Nation Standard Minimum Rules For The Treatment of Prisoners 1955) มาบังคับใช้ให้เคร่งครัดตามหลักสากลเพื่อเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในการ ดูแลทั้งผู้ต้องขังชาวไทยและผู้ต้องขังชาวต่างประเทศให้ดียิ่งขึ้น

กรมราชทัณฑ์ควรมีการวางแผนจัดการเรื่องการบริโภคน้ำภายในเรือนจำให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นเนื่องจากเรือนจำเขาบิน จังหวัดราชบุรี มีที่ตั้งอยู่ห่างไกลจากระบบชลประทานในพื้นที่ทำให้เกิดการขาดแคลนน้ำในการนำไปบริโภคได้ไม่เต็มที่เท่าที่ควร รวมถึง ควรติดตั้งเครื่องกรองน้ำภายในเรือนจำเพื่อความสะอาดและสุขภาพอนามัยที่ดีในการบริโภคน้ำของเจ้าหน้าที่และผู้ต้องขัง

ควรปรับเพิ่มอัตราค่าจ้างของเจ้าหน้าที่ในเรือนจำเพิ่มขึ้นเนื่องจากในปัจจุบันยังขาดแคลนกำลังเจ้าหน้าที่และบุคลากรในการควบคุมผู้ต้องขังที่มีจำนวนมากขึ้นและรวมถึงยังขาดบุคลากรผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน เช่น แพทย์ นักจิตวิทยา เป็นต้น และ

ภาครัฐควรมีนโยบายการส่งเสริมพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้ต้องขังตั้งแต่ การศึกษา การส่งเสริมอาชีพต่างๆ การหาแหล่งเงินทุน การแนะนำอาชีพอิสระ

ด้านการบริหารจัดการ

ด้านโภชนาการ จากการศึกษาวิจัย พบว่าผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทยและผู้ต้องขังเด็ดขาดชาว ต่างประเทศจะมีปัญหาเกี่ยวกับคุณภาพของอาหารเป็นส่วนใหญ่ โดยเห็นว่าขาดคุณภาพในด้านโภชนาการรวมถึงรสชาติและปริมาณวัตถุดิบในการประกอบอาหารที่มีน้อยเกินไปทำให้ผู้ต้องขังไม่ ยากับรับประทานอาหารหรือทานได้น้อยหรือไปซื้อจากร้านค้าสวัสดิการที่มีราคาแพงส่งผลให้อาหารจากเรือนจำเหลือทิ้งเป็นจำนวนมาก ดังนั้นทางเรือนจำ ควรปรับปรุงเรื่องการประกอบอาหารให้มี ปริมาณวัตถุดิบ เช่น ประเภทเนื้อสัตว์ต่างๆ ให้เพียงพอต่อความต้องการและให้ครบตามหลัก โภชนาการเพื่อสุขภาพอนามัยที่ดีของผู้ต้องขัง

ด้านสุขอนามัย ควรมีการสุ่มตรวจร่างกายผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทยและผู้ต้องขังเด็ดขาดชาว ต่างประเทศเพื่อส่งเสริมสุขภาพร่างกายให้แก่ผู้ต้องขังอย่างสม่ำเสมอและหากพบผู้ต้องขังที่มีอาการ เจ็บป่วยจะได้ทำการรักษาได้ทันเวลาที่และควรมีการจัดหายารักษาโรคให้เพียงพอและตรงต่อโรคและ รวดเร็วในการขอรับการรักษาจากผู้ต้องขังเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการเจ็บป่วยหรือถึงขั้นเสียชีวิตในเรือนจำ โดยอาจขอบริจาคจากหน่วยงานสาธารณสุขรวมถึงโรงพยาบาลของรัฐบาลและเอกชน ตลอดจนขอความอนุเคราะห์ในการตรวจสุขภาพให้แก่ผู้ต้องขังด้วย

ด้านสิ่งแวดล้อมควรจัดเตรียมอุปกรณ์กีฬาให้มีคุณภาพและมีปริมาณความเพียงพอต่อการเล่นกีฬารวมถึง ปรับปรุงสนามกีฬาใหม่เพื่อดึงดูดให้ผู้ต้องขังหันมาออกกำลังกายมากขึ้น และควรเพิ่มจำนวน หนังสือทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษในห้องสมุดให้มีเพียงพอต่อความต้องการ เช่น นิตยสาร หนังสือพิมพ์ สารคดี กีฬา หนังสือเฉพาะด้าน เช่น เรื่องเฟอร์นิเจอร์ ฟาร์มโคนม เทคโนโลยีการเกษตร เครื่องยนต์ ไฟฟ้า พระเครื่อง เป็นต้น

ด้านทรัพยากรมนุษย์

ด้านความรู้และทัศนคติ ควรมีการจัดฝึกอบรมเพิ่มพูนความรู้ในการปฏิบัติงานแก่บุคลากรโดยเฉพาะทักษะของ บุคลากรของเรือนจำในทุกๆ ด้านทุกๆ ตำแหน่งเพื่อให้ได้รับความรู้รอบตัวมากขึ้นลดความซ้ำซ้อนในการปฏิบัติงานและควรมีการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมของบุคลากรทุกคนในเรือนจำให้มีความ สำนึกในการปฏิบัติหน้าที่ ให้ซื่อสัตย์สุจริตต่อหน้าที่ของตนเองต่อผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงาน

ด้านทักษะในการควบคุมผู้ต้องขัง ควรมีการจัดฝึกอบรมเทคนิควิธีการใหม่ๆ ในการควบคุมผู้ต้องขังให้แก่เจ้าหน้าที่เรือนจำจากผู้เชี่ยวชาญ ทั้งในและต่างประเทศ รวมถึงการฝึกทักษะภาษาอังกฤษเพิ่มเติมเพื่อสะดวกในการทำงานและการสื่อสารกับผู้ต้องขังชาวต่างประเทศและยังสอดคล้องกับการเปิดเศรษฐกิจอาเซียนในปลายปี พ.ศ.2558 รวมถึงไปศึกษาดูงานนอกสถานที่เพื่อเพิ่มพูนความรู้ในการปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาเชิงคุณภาพในด้านปัญหาและความต้องการของกลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังชาวต่างประเทศ เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกอย่างละเอียดในแง่มุมต่าง ๆ และศึกษาจากผู้ต้องขังที่มีคติแตกต่างกันเพื่อให้ข้อมูลมีความ หลากหลายมากยิ่งขึ้น
2. ควรทำการศึกษาแยกลักษณะผู้ต้องขัง เช่น การศึกษาเฉพาะผู้ต้องขังหญิงชาวต่างประเทศต่อปัญหา และความต้องการด้านต่างๆ ในเรือนจำหญิงหรือศึกษาผู้ต้องขังที่เป็นเพศทางเลือกต่อปัญหาและความต้องการ ในเรือนจำ เป็นต้น
3. ควรทำการศึกษาการประเมินผลการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำแห่งองค์การสหประชาชาติว่าด้วยการปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง (United Nation Standard Minimum Rules For The Treatment of Prisoners 1955) ของเรือนจำในประเทศไทย

เอกสารอ้างอิง

จารึก มากมณี. ความพึงพอใจของผู้ต้องขังที่มีต่อการจัดสวัสดิการของเรือนจำกลางเขาบิน จังหวัดราชบุรี. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต สาขานโยบายสาธารณะ. มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา. 2554.

นันทิ จิตสว่าง. หลักทัณฑ์วิทยา. กรุงเทพมหานคร : มูลนิธิพิบูลสงเคราะห์ กรมราชทัณฑ์. 2541.

นิมิตร บุตรทิพย์. ศึกษาความต้องการของการศึกษาของผู้ต้องขังเรือนจำอำเภอตะกั่วป่า จังหวัดพังงา. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยทักษิณ. 2544.

พูนไท มีสัตย์. การศึกษาความต้องการฝึกอบรมวิชาชีพของผู้ต้องขังเรือนจำพิเศษ กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. 2542.

พัศจุจ พินิจ. การศึกษาเปรียบเทียบปัญหาและความต้องการของผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทยและผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศในเรือนจำกลางคลองเปรม. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต. คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. 2548.

ไพฑูริย์ วิเศษศิริ. ปัญหาและความต้องการของผู้ต้องขังเรือนจำความมั่นคงสูง. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต. คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. 2545.

สุวาริ รวมทองศรี. การปฏิบัติงานราชทัณฑ์ในทศวรรษหน้า. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต. คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. 2533.

อารีลักษณ์ ลินธพพันธุ์. การปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำว่าด้วยการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังของเรือนจำในประเทศไทย. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต. คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. 2531.